**Tukesin lausuntopyynnöt KoBold Exploration Finland Oy:n malminetsintälupahakemuksista ML2026-0031 ja ML2026-0032**

Khall 9.11.2026 § 275
69/10.01.01/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja Tuuli Ingberg, 040 677 2044, tuuli.ingberg@savukoski.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Savukosken kunnalta KoBold Exploration Finland Oy:n tekemien malminetsintälupahakemusten **Matalikko** ML2026:0032 ja **Maja** ML2026:0031 johdosta. Matalikon alueen hakemus koskee Mukkavaaran eteläpuolisia alueita, tarkemmin Ritaselkä, Rahkavaara, Pyytövaara, Saukkovaara ja Rahkavaaranvuotso. Kemijoen pohjoispuolella alue käsittää alueen Iso Akanjärven, Pikku Akanjärven ja Kemijoen välillä, pohjoisessa alueeseen kuuluu Pihtiselkä, Akansuvanto ja palomaa. Majan alueen hakemus koskee Maltion luonnonpuiston yläpuolisia pohjoisia alueita, tarkemmin Värriöjoen ranta-alueita Tammakkoharjulla, Sirnisokassa ja Kaartossa, Silmäselän pohjoispuolisia alueita ja alueita Leppäselällä ja Venehaarankärrätissä. Alueet löytyvät UTM-karttalehdiltä U512, U513, U514, U521 ja U523. Alueiden pinta-alat ovat Matalikko 6271 ha ja Maja 9377 ha. Hakija arvioi alueella olevan nikkeliä, kuparia, kultaa ja platinaryhmän metalleja. Tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsinnän tutkimusmenetelmiä, kuten geofysiikan lentomittaukset, muut geofysiikan maastomittaukset, lohkare-etsintää, pohjamoreenin näytteenotto, timanttikairaus ja kallioperäkartoitus.

Malminetsinnän lupa-alueilla Matalikko ML2026:0032 ja Maja ML2025:0031 ei ole kunnan hyväksymiä asemakaavoja eikä yleiskaavoja. Alueilla on voimassa Itä-Lapin maakuntakaava, jossa Matalikon alue on merkitty lähes kokonaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi ja osittain matkailun ja virkistyksen vyöhykkeeksi, johon kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Majan alue on merkitty Itä-Lapin maakuntakaavan pääosin metsätalous- ja poronhoitovaltaiseksi alueeksi ja osittain metsätalous- ja poronhoitovaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta, merkinnällä osoitetaan alueita, jotka on tarkoitettu pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon, joille suuntautuu ulkoilupaineita ja joille on tarkoitus sijoittaa ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi polkuja tai ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen.

Hakemusalueet ovat rajattu luonnonpuistojen ja luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle eikä Matalikko ML2026:0032 alueen välittömässä läheisyydessä sijaitse Natura-alueita. Maja ML2026:0031 alueella välittömässä läheisyydessä sijaitsee Kellovuotson soidensuojelualue ja Kaarrerämiän soidensuojelualue, jotka yhdessä Hukka-aavan kanssa muodostavat Natura 2000-suojelualueen. Alueissa ei ole kuitenkaan päällekkäisyyksiä. Alueet eivät sijaitse pohjavesialueella (vesi.fi karttapalvelu).

Hakemusalueille sijoittuvat lainsäädännölliset esteet on rajattu hakemusalueiden ulkopuolelle. Hakijan mukaan suunnitellulla toiminnalla normaalitilanteessa vaikutukset alueen ympäristöön, luonnonsuojeluun, vesistöihin, pohjaveteen, ihmiseen ja maa- ja kallioperään ovat vähäiset. Hakijan mukaan tutkimussuunnitelman mukaisista toimenpiteistä jää alueella vain vähäisiä jälkiä. Kaikki laitteisto ja kalusto viedään pois tutkimusalueelta. Mahdolliset tutkimuskaivannot merkitään ja suojataan, kunnes ne on täytetty, ja pinnat tasataan niin, että eläimet voivat kulkea

niiden yli, myöhemmin tutkimusten päätyttyä kaivannot täytetään ja maisemoidaan.

- Matalikon hakemusalue ML2026:0032 kuuluu Sallan paliskunnan poronhoitoalueeseen, Kemi-Sompion paliskunnan poronhoitoalueeseen, Hirvasniemen paliskunnan poronhoitoalueeseen sekä Oraniemen paliskunnan poronhoitoalueeseen.
- Majan hakemusalue ML2026:0031 kuuluu Kemin-Sompion paliskunnan poronhoitoalueeseen ja Pohjois-Sallan paliskunnan poronhoitoalueeseen.

Oheismateriaalina malminetsintälupahakemukset.

Esittelijä Kunnanjohtaja Joonas Rentola

**Päätösehdotus**

Savukosken kunnanhallitus toteaa lausunnossaan KoBold Exploration Finland Oy:n Matalikko ML2026:0032 ja Maja ML2026:0031 malminetsintälupahakemuksiin, että niiden myöntämiselle ei ole kaivoslain mukaista estettä. Kunnanhallitus toteaa myös, että tutkimussuunnitelman mukaisesta toiminnasta ei ole vaikutusta alueiden kaavatilanteeseen ja ympäristövaikutuksia tulee minimoida käyttämällä hakemuksessa mainittuja tela-alustaisia kaira- ja apukoneita sekä kairaussoijan ja RC-porauspölyn talteenottojärjestelmää.

Lisäksi Savukosken kunnanhallitus toteaa lausunnossaan KoBold Exploration Finland Oy:n Maja ML2026:0031 osalta, että luvan hakijan tulee antaa tarkempi selvitys, että kohdistuuko koneellinen malminetsintä Kellovuotson ja Kaarrerämiän Natura 2000 -alueisiin tai niiden välittömään läheisyyteen ja pyytää hakijaa täsmentämään miten Natura-alueiden koskemattomuus ja luontoarvot säilytetään.

**Päätös**

Tekninen johtaja Tuuli Ingberg saapui kokoukseen klo 12.08 asian esittelyn ajaksi ja poistui kokouksesta klo 12.32.

Iida Koistinen esitti, että kunnanhallitus hylkää päätösehdotuksen ja antaa Tukesille seuraavan lausunnon:

Savukosken kunta ei puolla KoBold Exploration Finland Oy Matalikko ML2026-0032 ja Maja ML2026-0031 malminetsintälupien myöntämistä. Laajamittainen malminetsintä ja sen mahdollistama myöhempi kaivostoiminta eivät vastaa kunnan tahtotilaa alueensa tulevaisuudesta.

Kunnanhallitus perustelee kielteistä kantaansa seuraavasti:

**1. Poronhoidon turvaaminen**

Hakemusalueet sijoittuvat useiden paliskuntien alueille ja limittyy paikoin tärkeiden talvilaidunalueiden kanssa. Malminetsintä ja mahdollinen myöhempi kaivostoiminta voivat heikentää poronhoidon toimintaedellytyksiä, pirstoa laidunalueita ja häiritä porojen luontaista liikkumista. Mikäli hakemus hyväksytään, Savukosken kunta edellyttää, että alueita käytettäessä huomioidaan alueella toimivat paliskunnat ja pyritään minimoimaan toiminnan vaikutukset poronhoidolle ja laiduntenkäytölle. Toimenpiteistä ja niiden ajoittamisesta tulee neuvotella paliskuntien kanssa.

**2. Luonto- ja ympäristöarvojen säilyttäminen**

Alueet ovat luonnonolosuhteiltaan herkkiä ja niiden läheisyydessä sijaitsee suojelualueita ja Natura 2000 -alueita. Kunta ei pidä perusteltuna edistää toimintaa, johon liittyy riskejä luonnon monimuotoisuudelle ja vesistöille.

**3. Alueiden nykyisen käytön ja elinkeinojen turvaaminen**

Hakemusalueilla ja niiden ympäristössä harjoitetaan poronhoitoa, metsätaloutta ja muuta luonnonkäyttöön perustuvaa elinkeinotoimintaa. Alueilla on myös merkitystä virkistyskäytölle ja matkailulle. Kunta haluaa turvata näiden elinkeinojen ja toimintojen jatkuvuuden eikä nähdä malminetsintää alueen kestävän kehityksen kannalta toivottavana suuntana.

Reija Aaltonen ja Sampo Ollila kannattivat Koistisen esitystä.

Jari-Petri Mulari kannatti kunnanjohtajan päätösehdotusta.

Pidettiin kokoustauko klo 12.32-12.37.

Varapuheenjohtaja totesi, että Iida Koistinen on tehnyt kunnanjohtajan päätösehdotuksesta poiketen kannatetun esityksen, joten asian ratkaisemiseksi on äänestettävä. Varapuheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä. Ne, jotka kannattavat kunnanjohtajan päätösehdotusta, vastaavat JAA ja ne, jotka kannattavat Iida Koistisen esitystä, vastaavat EI. Äänestystapa hyväksyttiin. JAA ääniä annettiin 2 (Marja-Liisa Kelloniemi, Jari-Petri Mulari) ja EI ääniä 5 (Reija Aaltonen, Iida Koistinen, Sampo Ollila, Jouko Savukoski, Eeva-Liisa Tyni), joten kunnanhallituksen päätökseksi tuli Iida Koistisen esitys.

Jari-Petri Mulari jätti päätökseen eriävän mielipiteen (liitteenä).

Jakelu

Tukes